

UNIVERSALUS DIZAINAS

MOKYMUI SI (UDM)

Universalus dizainas mokymuisi yra Įtraukiojo ugdymo organizavimo prieiga, konstruojama remiantis aiškiai suvoktomis įtraukiosiomis vertybėmis: visų mokinių skirtybių pripažinimu, lygiateisiškumo visų mokinių atžvilgiu puoselėjimu, sąlygų visaverčiam dalyvavimui sudarymu, vienodų teisių užtikrinimu ir bendruomeninių santykių kūrimu.

Mokinių pažinimas

Kuriant UDM svarbiausias atskaitos taškas - mokinių pažinimas.

Ką mokinys gali?

Kokie sunkumai iškyla kiekvienam mokiniui?

Kokios mokinių stiprybės?

Pastoliavimas ugdymo barjerams įveikti

Galimi barjerai:

- 1) įgūdžių barjerai;
- 2) programos barjerai;
- 3) individualūs barjerai.

Ugdymo aplinka

Ugdymo aplinka (programos, metodai ir mokymosi priemonės) vaidina esminį vaidmenį sėkmingai mokymosi patirčiai.

UDM principas reikalauja, kad tikslas būtų lankstus, leidžiantis jo siekti naudojant įvairius mokymosi būdus ir užduoties sprendimo strategijas.

Veiklos

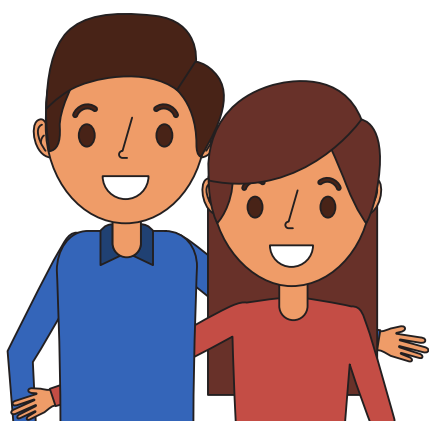
Paprastų ir suprantamų rutininių procedūrų įvedimas padeda sukurti ramią mokymosi aplinką.

Svarbūs veiklų aspektai:

- * savarankiškumas ugdymas (savarankiškumas padeda sutelkti dėmesį į užduotį);
- * vaiko gebėjimų ir įgūdžių atskleidimas (padeda vaikui atrasti savo stipriąsias puses, gebėjimus);
- * bendrumo jausmas (visi grupėje jaučiasi gerai)

Svarbu

Būtina kurti pozityvią klasės aplinką, kurioje visi jaučiasi lygūs.

Mokytojai ir švietimo pagalbos specialistai turėtų mokyti visus mokinius apie skirtingus mokymosi poreikius ir kaip komunikuoti su skirtingų poreikių turinčiais bendraklasiais. Informacija turėtų būti skirta visiems mokiniams, neišskiriant konkrečių atvejų.

Universalaus dizaino mokymuisi vadovas

I. Pateikite kelis būdus Pristatymui	II. Pateikite kelis būdus Veiklai ir raiškai	III. Pateikite kelis būdus Įtraukimui
1: Pateikite įvairių variantų suvokimui 1.1 Pateikite skirtingų informacijos demonstravimo būdų 1.2 Pateikite alternatyvų girdimajai informacijai 1.3 Pateikite alternatyvų regimai informacijai	4: Pateikite įvairių variantų fizinei veiklai 4.1 Metodų įvairovė atsakai ir veiklų organizavimui 4.2 Optimizuokite priemonių ir technologijų prieinamumą	7: Pateikite įvairių variantų interesų sužadimui 7.1 Optimizuokite asmeninio pasirinkimo ir autonomijos galimybę 7.2 Optimizuokite aktualumą, vertybes ir autentiškumą 7.3 Minimalizuokite grėsmes, ir nerimą
2: Suteikite skirtingų galimybių kalbai, matematinei raiškai ir simbolams 2.1 Paašškinkite žodyną ir simbolius 2.2 Paašškinkite sintaksę ir struktūrą 2.3 Padėkite iškoduoti tekstą, matematinius ženklus ir simbolius 2.4 Skatinkite kalbų supratimą 2.5 Ilustruokite, naudodami skirtingas medijas	5: Pateikite įvairių variantų raiškai ir komunikacijai 5.1 Naudokite įvairias medijas komunikacijai 5.2 Naudokite skirtingas priemones konstravimui ir komponavimui 5.3 Pasiekite sklandumo, suteikdami skirtingo lygmens paramą veiklai ir raiškai	8: Pateikite įvairių variantų pastangų ir atkaklumo stiprinimui 8.1 Sustiprinkite tikslų ir uždavinių svarbą 8.2 Įvairuokite reikalavimus ir resursais iššūkiams optimizuoti 8.3 Skatinkite bendradarbiavimą ir bendruomeniškumą 8.4 Stiprinkite į meistriskumą orientuotą grįžtamąjį ryšį
3: Pateikite įvairių variantų supratimui 3.1 Suaktyvinkite turimas arba pateikite bazines žinias 3.2 Paryškinkite modelius, svarbias funkcijas, reikšmingas idėjas ir ryšius 3.3 Vadovaukite informacijos apdorojimui, vizualizavimui, 3.4 Maksimalizuokite perkėlimus ir apibendrinimus	6: Pateikite variantų vykdomosioms funkcijoms 6.1 Vadovaukite tinkamam tikslo siekimui 6.2 Remkite planavimo ir strategavimo veiklų vystymą 6.3 Palengvinkite manipulavimą informacija ir ištekiais 6.4 Stiprinkite pažangos stebėsenos gebėjimus	9: Pateikite įvairių variantų savireguliacijai 9.1 Skatinti lūkesčius ir įsitikinimus, optimizuojančius motyvaciją 9.2 Stiprinti susidorojimo su asmeniniais sunkumais įgūdžius ir strategijas 9.3 Plietoti savęs vertinimą ir refleksijas
Išradinėj ir išmanūs	Strateguojantys, į tikslą orientuoti	Tikslo siekiantys, motyvuoti

© 2011 by CAST. All rights reserved. www.cast.org, www.udcenter.org
APA Citation: CAST (2011). *Universal design for learning guidelines version 2.0*. Wakefield, MA: Author.

Pateikite kelis būdus pristatymui

Pripažįstant mokinių informacijos supratimo būdų įvairovę, naudojama jos pateikimo būdų įvairovė, varijuojant tekstu, kalba, animacija, vaizdu, naudojant įvairias informacijos akcentavimo, žymėjimo priemones, pasitelkiant IKT ir kitas technologijas. Pvz., mokinių įgalinimas surinkti informaciją iš įvairių šaltinių, ją interpretuoti, organizuoti į sąvokų žemėlapius, juos verbalizuoti. Aktyvi mokinių veikla analizuojant informaciją, lemia gilų ir turtingą jos supratimą.

Pateikite kelis būdus veiklai ir raiškai

Sėkmingo mokymosi procese yra labai svarbus etapas mokiniams išreikšti tai, ką jie yra supratę ir jau moka. Praktikoje dažniausiai yra taikomos dvi žinių raiškos formos – minties perteikimas žodžiu arba raštu. Tačiau atsižvelgiant į mokinių mokymosi veiklos skirtumus, yra svarbu suteikti jiems galimybę pademonstruoti savo žinias ir veiklos rezultatus įvairiais būdais: per fizinę raišką, komunikavimą, meninius sprendimus ir kt.

Pateikite kelis būdus įsitraukimui

Mokinių įsitraukimą į mokymosi veiklą skatina ne tik tematikos ir veiklos atitikimas jų interesams, tačiau ir kiti mokymosi komponentai.

Taikant tyrinėjimu grindžiamo mokymosi strategiją, dauguma mokinių išreiškia labai pozityvią nuostatą mokymosi atžvilgiu. Jie akcentuoja aktyvų mokymąsi įvairiose aplinkose, bendradarbiavimą su kitais, dalinimosi reikšmingomis idėjomis galimybę.

Šalia akademinio mokymo vaikus mokant ieškoti įvairių užduoties sprendimo strategijų bei įsivertinti saviveiksmingumą, stebėti savo pažangą, yra stiprinama mokinių savireguliacija bei jų mokymosi efektyvumas.

Dėmesys skiriamas

- 1) mokinio atsakomybei už savo mokymąsi stiprinimui;
- 2) individualiai mokiniams tinkančių metodų ir medžiagos parinkimui;
- 3) mokymosi reflektavimui.

